

MINUTA

Intalnirii din 18.10.2012 a Grupului de lucru pentru punerea in aplicare a prevederilor Memorandumului MECMA privind

"Implementarea pietei centralizate de gaze naturale in Romania si extinderea domeniului de activitate al SC Opcom SA in vederea organizarii si administrariipietelor centralizate pentru gaze naturale"

Au participat:

- ANRE - Nicoleta Simionescu (Consilier)
- AMROMCO ENERGY SRL: IonutChirila(Specialist Marketing); Alexandru Dinuta (Legal Advisor)
- ARELCO POWER SRL: Corina Sirbu
- CONEF GAZ SRL: Lucia Gurduza (Director General)
- E.ON ENERGIE ROMANIA: Gabriela Andriuca (Manager Suport Reglementări)
- GDF SUEZ ENERGY Romania: Razvan Zgondea (Coordonator compartiment achiziții gaze naturale si infrastructura)
- SNTGN TRANSGAZ SA: Mihaela Radu (Sef serviciu), Florin Bunea (Sef serviciu)
- SNGN ROMGAZ SA: Vasile Ciolpan (Director vanzari gaze)
- OMV PETROM SA: Melania Iorga (Senior Adviser), Corina Murafa (Expert Afaceri Publice si Reglementare)
- OMV PETROM GAS SRL: Marian Bitica (Director Vanzari)
- WIEE ROMANIA: Cristina Ionescu (Director Comercial)
- OPCOM: Victor Ionescu (Director General), Rodica Popa (Director Program, Dezvoltare - Implementare Proiecte); Daniela Bulboaca (Referent de specialitate); Iuliana Pandelescu (Inginer).

Agenda intalnirii Grupului de lucru pentru implementarea Pietei centralizate pentru tranzactionarea la termen a gazelor naturale a fost urmatoarea:

- 1) Aprobarea formei amendate cu observațiile membrilor Grupului de lucru a Minutei întâlnirii din data de 27.09.2012 (prima versiune a documentului a fost transmisă prin e-mail în data de 04.10.2012);
- 2) Prezentarea propunerii privind Regulamentul referitor la desfășurarea sesiunilor de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale;
- 3) Analiza observațiilor și propunerilor de completare formulate în vederea finalizării propunerii de text privind contractul cadru de vânzare/cumpărare de gaze naturale (documentul centralizator al observațiilor formulate de către membrii Grupului de lucru a fost transmis prin e-mail în data de 17.09.2012).

OPCOM multumeste participantilor pentru prezenta si efortul depus in cadrul Grupului de lucru precizand ca exista un obiectiv clar si niste termene prevazute prin Memorandumul Ministerului Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri privind implementarea pietei centralizate de gaze naturale, termene care trebuie respectate, drept urmare propune ca periodicitatea intalnirilor Grupului de lucru sa creasca astfel incat acestea sa aiba loc la un interval de maxim 2 saptamani.

Se exprima opinia ca la fiecare intalnire sunt revigorate discutiile despre piata spot, piata de echilibrare, modelul de piata si desi le considera subiecte foarte importante pentru piata de gaze naturale si isi

manifesta disponibilitatea de a sprijini orice demers pentru realizarea acestora, nu considera oportuna rediscutarea la fiecare sedinta a unor subiecte colaterale cu obiectivele Grupului de lucru.

Se reitereaza faptul ca participarea la Grupul de lucru este voluntara iar obiectivul sau este de a coagula expertiza societatilor care activeaza in domeniul gazelor naturale astfel incat documentele rezultate din activitatea acestui grup sa beneficieze de un aport cat mai consistent al membrilor sai. Decizia celor doua societati care si-au declarat statutul de observatori in cadrul intalnirii anterioare poate fi acceptata chiar daca acest statut nu este prevazut in Regulamentul de organizare si functionare a Grupului de lucru insa nu trebuie uitat faptul ca s-a dorit ca experienta celor doua societati sa contribuie la valoarea de aplicare a documentelor elaborate.

Inainte de inceperea discutiilor privind punctele din ordinea de zi, unul dintre participanti a intrebat OPCOM daca exista un document oficial potrivit caruia „se amana tranzactionarea pe piata de gaze cu 1 an” conform declaratiei in cadrul unui forum a presedintelui ANRE, Nicolae Havrilet.

In opinia unuia dintre membrii publicarea declaratiei de catre un site specializat in stiri din domeniul energiei (Energy Center), este echivalentul unei asumari publice. De asemenea si-a exprimat ingrijorarea ca toata activitatea Grupului de lucru ar putea fi inutila in conditiile in care totul depinde de reglementarile ANRE ce urmeaza sa fie elaborate si care ar putea lasa fara obiect mecanismul si contractul ce vor rezulta din activitatea Grupului de lucru.

In acest sens, se propune reluarea discutiilor dupa finalizarea reglementarilor ANRE care vor stabili cadrul general de derulare a tranzactiilor cu gaze naturale, respectiv modelul de ansamblu al pietei de gaze naturale. Opinia unuia dintre membrii este ca trebuia sa se inceapa cu implementarea produselor pentru perioade scurte de livrare – zilnice: piata pentru ziua urmatoare si ulterior piata intrazilnica.

Se precizeaza faptul ca nu s-a primit nici un document oficial care sa confirme afirmatia citata de diverse canale mass-media. In opinia OPCOM declaratia presedintelui ANRE nu reprezinta o asumare prin simpla citare de catre diferite publicatii si doar in momentul in care ANRE, in calitate de Autoritate de Reglementare publica un anunt care sa confirme cele declarate pe pagina sa web sau printr-un comunicat de presa remis oficial. Cadrul legal pe baza caruia se desfasoara activitatea Grupului de lucru este prevazut in Memorandum si va continua pana in momentul in care se va primi un document oficial din care sa rezulte intreruperea/amanarea acestei activitati.

In ceea ce priveste activitatea desfasurata in cadrul Grupului de lucru, aceasta nu poate fi atacata de nulitate intrucat contractarea la termen va fi un instrument util indiferent de modelul de piata adoptat. Documentele rezultate din activitatea Grupului de lucru (Regulamentul si Procedura privind functionarea pietei centralizate de gaze naturale) se vor putea utiliza daca nu integral in forma rezultata, atunci cu unele ajustari necesare pentru armonizare. OPCOM este de acord ca exista de asemenea posibilitatea aparitiei necesitatii unor modificari ulterioare aduse Contractului cadru de vânzare/cumpărare de gaze naturale datorate faptului ca documentele elaborate in cadrul Grupului de lucru vor fi supuse atat dezbaterii publice cat si analizei ANRE in vederea aprobarii lor ulterioare de catre Comitetul de Reglementare.

Nu in ultimul rand, indiferent de deciziile ulterioare, experienta Grupului de lucru va fi benefica pentru abordarile ulterioare a termenelor/subiectelor care vor contura modelul pietei gazelor naturale, experienta Grupului de lucru conducand la randamente superioare in activitatea de elaborare a viitoarelor documente/reglementari.

Referitor la primul punct al ordinei de zi, s-a prezentat forma minutei amendata cu observatiile primite ce au privit in general completari referitoare la propriile declaratii acceptate pentru publicare in forma finala a documentului si reformularea mentiunilor cu privire la propriile precizari din cadrul sedintei.

Forma prezentata a minutei a fost agreata de catre cei prezenti.

Punctul urmator al ordinei de zi a inceput prin reluarea discutiilor pentru elaborarea Regulamentului referitor la cadrul organizat de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale de la capitolul 5

Art.6 (4), privind constituirea garantiei financiare de participare la licitatie. La cererea unuia dintre membrii Grupului de lucru, OPCOM ofera participantilor la Grupul de lucru informatii privind constituirea garantiei financiare de participare la licitatie, cuantumul, perioada de valabilitate aplicabile in piata de energie electrica.

Se accepta propunerea de completare cu trimitere la Procedura pentru detalierea aspectelor referitoare la cuantum, perioada de valabilitate si modalitati de constituire. S-a precizat din partea OPCOM ca in opinia sa este oportuna stabilirea prin Regulament a principiilor de baza aplicate pentru organizarea sesiunilor de tranzactionare urmand ca acestea sa fie detaliate in Procedura. Aceasta este modalitatea in care se procedeaza si in cazul documentelor ce stabilesc cadrul de reglementare aplicabil pentru piata de energie electrica deoarece regulamentele sunt documente asumate ca elaborator de catre Autoritatea de Reglementare si aprobate prin Ordine ale Presedintelui ANRE iar procedurile sunt documente asumate de catre initiatorul documentului, in cazul procedurilor privind functionarea mecanismelor de piata de catre OPCOM, ce sunt ulterior aprobate prin Avize ale ANRE, creandu-se astfel posibilitatea unei flexibile si rapide modificari a elementelor de functionare ce nu au impact asupra mecanismului si principiilor de tranzactionare si doar asupra elementelor cuantificabile sau administrative ale functionarii mecanismului de tranzactionare si produselor aferente.

Participantii si-au exprimat acordul cu privire la aceasta abordare in urma intrebarii adresate de OPCOM daca doresc introducerea detaliilor si in Regulament cu atat mai mult cu cat Grupul de lucru urmeaza sa agreeze si sa inainteze catre ANRE spre aprobare pachetul de documente ce va cuprinde atat Regulamentul cat si Procedura specifica.

La Art.6(5), urmare a observatiilor primite, reprezentantii OPCOM prezinta detalii tehnice privind organizarea unei sedinte de licitatie, informatii care se vor regasi in cadrul Procedurii privind functionarea pietei centralizate pentru gaze naturale.

S-au solicitat clarificari privind situatia in care pretul rezultat in urma sedintei de tranzactionare este diferit de cel reglementat, respectiv daca pretul tranzactiei in acest caz este recunoscut de ANRE. OPCOM a raspuns ca preturile rezultate din tranzactionarea centralizata fac obiectul acordului dintre parti iar piata nu impune limite de tranzactionare. De altfel si in cazul pietei angro de energie electrica sunt stabilite preturi reglementate pentru o anumita cota a cantitatilor livrate insa pietele centralizate nu impun limite privind preturile rezultate din tranzactionare.

S-au cerut clarificari in ceea ce priveste situatia in care ofertele au preturi egale si situatia in care se depaseste prin cumul cantitatea ofertata. OPCOM a precizat ca in cazul ofertelor ce propun preturi egale criteriul de ordonare ia in considerare marca de timp contabilizată la nivelul miimilor de secunda. Tranzactiile se pot incheia doar pentru cantitatea comuna din cadrul a doua ordine ce indeplinesc condiția de corelare si initiatorul ofertei nu poate mari cantitatea propusa spre tranzactionare prin oferta publicata.

In ceea ce priveste vizualizarea ordinelor in piata, se propune acordarea acestui drept doar celor care doresc sa participe la sedinta respectiva de licitatie. OPCOM precizeaza ca dreptul de vizualizare a situatiei din piata il au toti participantii inscriși la piata. Dreptul de introducere a ordinelor revine doar celor care au constituit garantii financiare de participare la licitatie. Participantii la piata pot vizualiza doar ofertele (cantități și prețurile aferente propuse) existente în piață, fara a se cunoaste identitatea participantilor care au introdus ofertele, asigurandu-se anonimatul tranzactionarii. Aceasta practica este utilizata si pe pietele internationale, astfel participantii la piata au posibilitatea de a vizualiza modul in care actioneaza alti participanti si pot sa-si elaboreze strategiile proprii de tranzactionare.

O alta intrebare formulata priveste tipul tranzactionarii, respectiv daca este simplu sau dublu competitiva. Din partea OPCOM se prezinta pe scurt mecanismul de tranzactionare care este propus pentru piata centralizata de gaze naturale, astfel in prima etapa a sesiunii de licitatie initiatorul isi mentine in piata oferta propusa in stricta conformitate cu notificarea in baza careia a fost organizata sesiunea de tranzactionare fara a avea posibilitatea sa isi modifice oferta propusa. In a doua etapa a

sesiunii de tranzactionare, in cazul in care ramane disponibila o anumita cantitate atat initiatorul cat si participantii cu oferte de raspuns au posibilitatea sa-si modifice oferta in functie de ofertele de raspuns introduse in sistem. De asemenea, s-a precizat din partea OPCOM ca in cadrul unei sesiuni de tranzactionare concurenta poate exista atat intre respondenti cat si intre initiatori. Practica din cadrul pietei de energie electrica a demonstrat ca, in functie de lichiditate si conjunctura de piata dintr-un anumit moment, intr-o sesiune de licitatie pot fi propuse spre tranzactionare oferte initiatore de sens contrar fata de care sa existe oferte de raspuns.

La Art.6(7) referitor la eliberarea garantiei financiare de participare la licitatie OPCOM a prezentat situatiile de eliberare a acestora. Astfel, pentru participantii ce nu au fost declarati castigatori eliberarea garantiilor de participare la licitatie se realizeaza imediat dupa sesiunea de licitatie, iar pentru participantii ce au incheiat tranzactii, eliberarea de sub obligatii a garantiilor de participare la licitatie se realizeaza dupa prezentarea si verificarea contractului semnat.

De asemenea, OPCOM a oferit clarificari cu privire la perioada de timp maxima (3 zile lucratoare la piata de energie electrica) pentru transmiterea la OPCOM a contractului semnat de parti.

Fata de discutiile purtate, s-a agreat de catre cei prezenti ca discutarea si cuantificarea termenului maximal pentru transmiterea contractelor incheiate intre parti in momentul dezbaterei formei propuse pentru Procedura de functionarea pietei centralizate de gaze naturale, avand in vedere opinia unuia dintre membrii conform careia acest termen de 3 zile lucratoare nu poate fi aplicat si pentru piata de gaze deoarece partile nu au timp suficient sa constituie o garantie de buna executie fiind vorba de sume foarte mari si au nevoie de un timp mai lung pentru semnarea contractului.

OPCOM precizeaza ca societatile care devin participanti la piata centralizata de gaze naturale, prin semnarea Conventiei de participare la piata, accepta practic derularea tranzactiilor in conformitate cu prevederile Contractul standard ceea ce ar putea sa elimine timpul necesar pentru evaluarea contractului dupa incheierea tranzactiei. Astfel acesta poate fi semnat imediat dupa primirea notificarii din partea OPCOM deoarece forma si continutul contractului nu pot fi modificate, ramana aceleasi de la semnarea Conventiei de participare la piata.

Unul dintre membrii intreaba daca exista posibilitatea evitarii incheierii unui contract cu un participant castigator cu care este in litigii. Se opineaza faptul ca se va executa scrisoarea de garantie de buna executie constituita tocmai pentru situatiile in care partile nu respecta prevederile contractului incheiat si propune ca OPCOM sa fie contraparte centrala pentru aceasta piata. OPCOM precizeaza ca pentru piata de gaze va fi contraparte pentru Piata pentru ziua urmatoare si Piata Intrazilnica si ofera informatii privind rolul sau de contraparte pentru pietele de energie electrica (PZU si PI).

Se propune ca in Procedura sa fie prevazuta si posibilitatea de a refuza semnarea unui contract in momentul in care la aflarea contrapartii se constata ca societatea este in litigiu cu respectiva contraparte si de asemenea sa fie prevazuta o lista cu bancile considerate eligibile pentru constituirea garantiilor.

Referitor la prevederile Art.6 (8) si la comentariile formulate privind modul de repartizare a garantiei financiare de participare la licitatie executate in mod egal participantilor chiar daca acestia nu au dorit sa tranzactioneze cantitati egale, OPCOM expune participantilor aspectele care au fost luate in considerare la stabilirea conditiilor de executare a garantiilor financiare de participare la licitatie. Astfel in cazul retragerii unei oferte initiatore participantii ce au constituit garantii pentru participarea cu oferte de raspuns sunt prejudiciati prin cheltuiala efectuata pentru constituirea garantiei. Garantiile financiare se constituie pentru aceeasi valoare de catre toti participantii la sesiunea de tranzactionare, atat de catre initiator cat si de respondenti, respectiv in cazul tranzactiilor pentru energie electrica pentru 1 % din valoarea ofertei pentru care participantul la piata doreste sa propune ordine. Executarea garantiei de participare la licitatie in cazul retragerii ofertei initiatore presupune virarea sumei rezultata din executarea 100 % a garantiei, in parti egale, catre toti participantii ce au constituit garantii pentru participarea cu oferte de raspuns.

OPCOM a mentionat de asemenea ca garantiile de participare la licitatie cu oferte de raspuns se constituie de asemenea la intreaga valoare a ofertei initiatore la care participantul la piata doreste sa participe, prin urmare fiecare participant care a constituit garantia de participare la licitatie este prejudiciat fata de aceeasi cheltuiala pentru constituirea garantiei si prin urmare despagubirea se repartizeaza in mod egal.

OPCOM nu are in vedere constituirea de garantii de participare la licitatie cu oferte de raspuns in functie de cantitatea pe care participantul la piata doreste sa o tranzactioneze pentru a lasa libertatea participantilor la piata sa poata propune oferte de raspuns in functie de evolutia pietei.

In cazul in care nu au fost constituite garantii de participare la licitatie cu oferte de raspuns, garantia initiatorului este executata 50 % in favoarea OPCOM iar 50% din valoarea garantiei financiare este eliberata de obligatii si ramane la dispozitia initiatorului.

Garantia financiara de participare la licitatie este executata si virata integral suma aferenta catre partea prejudiciata in cazul in care una dintre parti refuza semnarea contractului in conformitate cu rezultatele sesiunii de tranzactionare notificate de OPCOM partilor.

Pentru fiecare dintre aceste situatii sunt consemnate abateri de la regulile de tranzactionare. Cumularea a trei abateri de la regulile de tranzactionare in decurs de un an de la consemnarea primei abateri conduce la suspendarea de la tranzactionare.

La Art.8 referitor intrebarea privind criteriile de inscriere la piata, OPCOM ofera informatii privind procedura de inscriere la Pietele de energie electrica si precizeaza faptul ca se pot introduce criterii noi pentru inscrierea la Piata centralizata de gaze naturale dar ca acestea trebuie in primul rand sa indeplineasca cerintele de nediscriminare. Aceste detalii fac insa obiectul procedurii si nu al regulamentului.

S-au solicitat clarificari daca la Art.10 se face referire la garantii pe care participantii trebuie sa le constituie pentru participarea la piata sau la o anumita sedinta de tranzactionare. OPCOM precizeaza ca textul face referire la conditia necesara pentru participarea la sesiunile de tranzactionare si faptul ca nu exista o garantie constituita la momentul inregistrarii la piata care sa fie depusa la OPCOM si care sa fie constituita pentru o perioada de valabilitate foarte mare. Pentru evitarea confuziilor OPCOM propune ca textul sa fie completat cu întreaga denumire "garantii financiare de participare la licitatie"

La Art.12 constand in prezentarea conditiilor de suspendare respectiv revocare a participantilor de la piata, au fost prezentate de OPCOM, prin prisma experientei aferenta administrarii pietei centralizate de energie electrica, care au fost motivele care au condus la aplicarea acestor masuri cu specificarea faptului ca au fost putine situatiile de acest gen.

Pornind de la aspectele legate de sanctionarea nerespectarii regulilor de tranzactionare, a fost readusa in discutie problema ridicata de unul dintre membrii privind partea care nu isi respecta obligatiile contractuale. S-a agreat ca prin procedura sa fie precizate masuri care sa descurajeze situatiile de incalcare a regulilor prevazute in regulamet si procedura.

La capitolul 7 referitor la transparenta pietei centralizate de gaze naturale, Art.14, s-a adus in discutie publicarea pe pagina web a OPCOM a listei participantilor la licitatie cu oferte de raspuns argumentandu-se ca nu este relevant numele participantilor/castigatorilor dar ca se poate publica cantitatea, pretul de pornire si pretul de adjudecare. In opinia unuia dintre membrii aceste liste de participare ofera informatii transparente despre piata , ANRE verifica toate datele.

OPCOM a specificat ca pe site-ul OPCOM se publica lista tuturor participantilor care au introdus oferte in timpul sesiunii de licitatie si nu lista castigatorilor, iar publicarea listei participantilor la sesiunile de tranzactionare a fost o cerinta ANRE pentru piata de energie electrica dar se poate ca aceasta prevedere sa nu fie inclusa in Regulament daca majoritatea membrilor Grupului de lucru hotarasc acest fapt. S-a supus la vot si s-a stabilit pastrarea publicarii listei participantilor cu 6 voturi pentru, 2 voturi impotriva, 1 abtinere si 1 observator.

S-a intrebat care este relevanta celor 2 ani prevazuti in Regulament la Art.15 pentru pastrarea pe pagina web a OPCOM a ofertelor initiatoare. S-a raspuns ca termenul de 2 ani a fost solicitat de către ANRE si respectat de OPCOM in cazul sesiunilor de tranzactionare organizate pentru energie electrica.

Referitor la tariful perceput de OPCOM menționat in Art.16, din partea OPCOM s-a raspuns ca aceste precizari au fost preluate in mod similar cu cele introduse, in documentele elaborate pentru pietele centralizate de energie electrica, conform observațiilor ANRE ce au in vedere un proiect al Autoritatii de Reglementare ce include stabilirea de astfel de tarife. Pana in acest moment pentru aceste tarife nu au fost stabilite valori specifice.

Referitor la modul in care activitatea desfasurata de OPCOM pentru administrarea pietei centralizate de gaze naturale, din partea OPCOM s-a opinat ca nu se poate preciza in acest moment cum anume se va proceda avand in vedere ca acum tariful reglementat pe care il primeste OPCOM este o componenta a tarifului de transport a energiei electrice, iar extinderea activitatii OPCOM a fost privita coordonat cu un proiect de schimbare a actionariatului.

S-a convenit ca discuția referitoare la finalizarea propunerii de text privind contractul cadru de vânzare/cumpărare de gaze naturale să fie continuată începând uc următoarea întâlnire a Grupului de lucru.

S-au stabilit urmatoarele actiuni pentru perioada imediat urmatoare:

- Transmiterea la OPCOM a observatiilor si propunerilor membrilor Grupului de lucru cu privire la prevederile Contractul standard de vanzare-cumparare, observatii care vor fi centralizate de OPCOM si transmise membrilor Grupului de lucru;

S-a stabilit ca data urmatoarei sedinte a Grupului de lucru pentru implementarea Pietei centralizate pentru tranzactionarea la termen a gazelor naturale sa fie organizata in data de 06.11.2012 ora 13:00.

Textul minutei a fost agreat de catre participantii la intalnire.